

LETNO — — —

— — — POROČILO

petrazredne ljudske šole in
:: obrtne nadaljevalne šole ::

V POSTOJNI

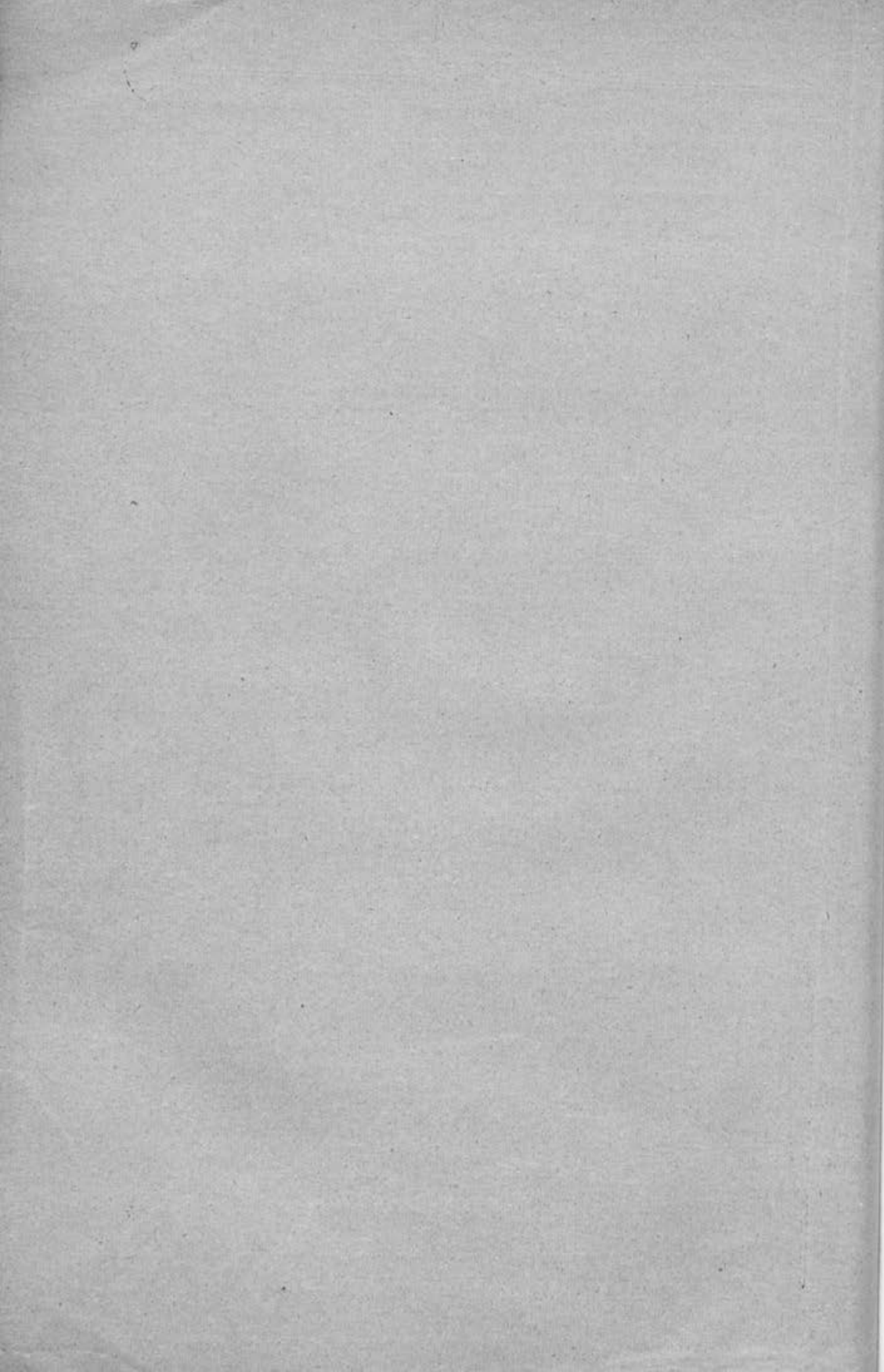
za šolsko leto 1907-1908.

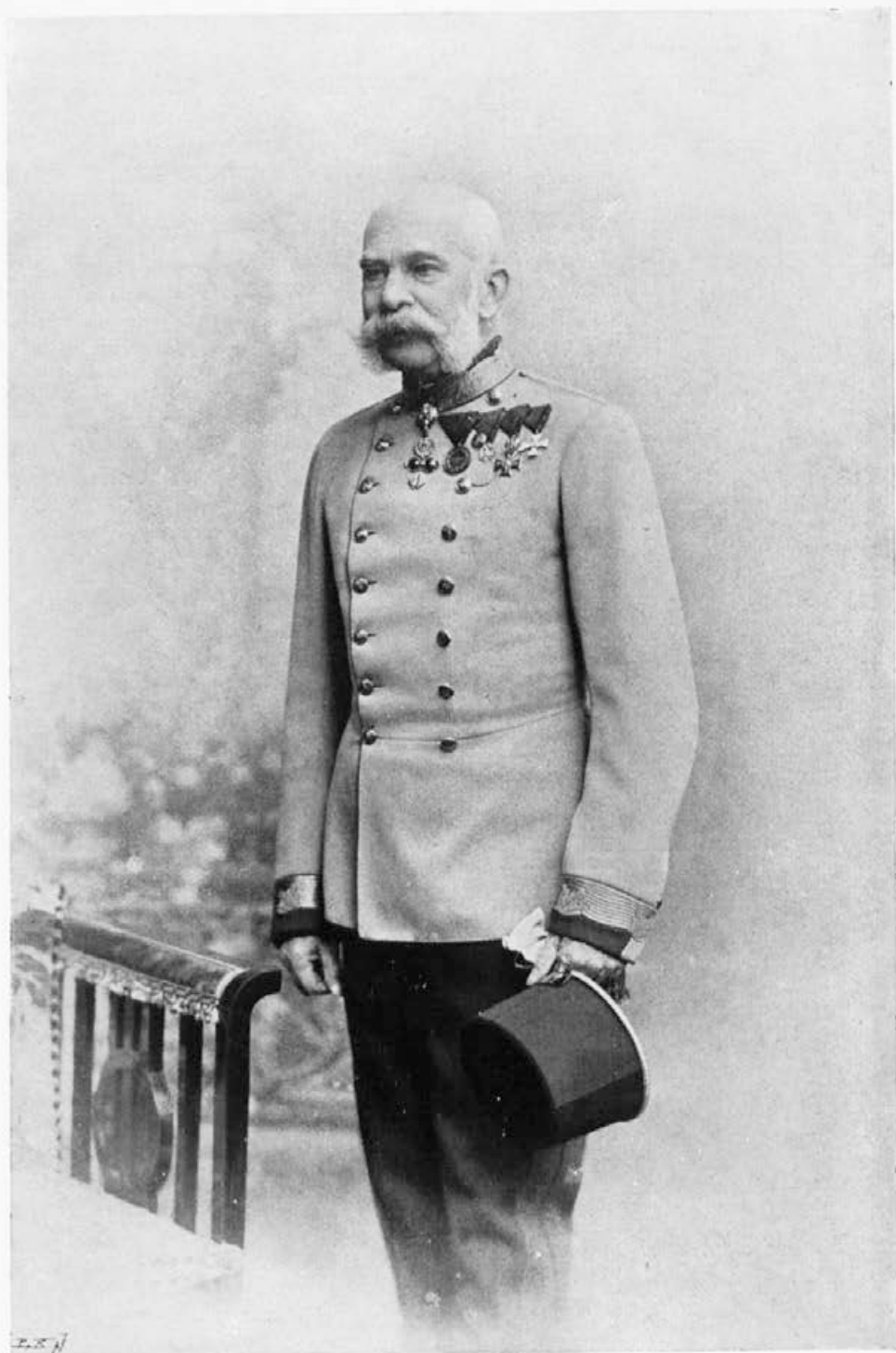

Na svetlo dalo šolsko vodstvo.

Založil krajni šolski svet v Postojni.
:: Natisnil Maks Šeber v Postojni. ::

CESAR FRANC JOŽEF I.

LETNO POROČILO

petrazredne ljudske šole
in obrtne nadaljevalne šole

v Postojni

za šolsko leto 1907-1908.

Na svetlo dale šolsko vodstvo.

Založil krajni šolski svet v Postojni.

1848-1908

JUBILEJNO LETO

ŠESTDESETLETNEGA VLADANJA NJE-
GOVEGA CES. IN KR. APOSTOLSKEGA
VELIČANSTVA PRESVETLEGA CESARJA

FRANCA JOŽEFA I.

Bog ohrani, Bog obvari
Nam cesarja, Avstrijo!

ŠOLA IN DOMAČA HIŠA.

Predaval pri prvem roditeljskem sestanku v ljudski šoli postojnski dne 19. jan. 1908
FERDINAND JUVANEC.

Spoštovani starši! Vaši otroci so Vaš najdražji zaklad. Bog Vam jih je dal, ž njimi pa Vam naložil obenem najlepše a tudi najtežje opravilo: paziti nanje in čuvati nad njimi, skrbeti zanje. Vam vsem je in mora biti edino in največ ležeče na tem, kako osrečiti svojim ljubljnim otrokom prihodnost, da se jim bo vsaj tako dobro ali pa še veliko bolje godilo, kot se godi Vam. To je pa mogoče doseči le z razumno, praktično vzgojo.

Vaša prva in najvažnejša dolžnost je, obračati svojo največjo pozornost in vso svojo skrb na vzgojo svojih otrok!

Vem, dobro vem, da ljubite, srčno ljubite svoje otroke; prepričan sem, da jim edinole dobro želite. Tudi učitelji jih ljubimo in le dobro želimo. In ravno ta ljubezen do Vaših otročičev in pa njihova srečnejša prihodnost je napotila učiteljstvo, da je sklenilo prirejati roditeljske sestanke, pri katerih hoče z veseljem predavati in Vas poučiti o pravi, razumni vzgoji Vaših otrok. Pri teh sestankih bomo iskali prava pota in izbirali primerna sredstva, s katerimi hočemo skupno vzgajati Vaše otroke, da se pozneje lahko sami dalje izobrazujejo za življenje; dajati jim hočemo pravo podlago, da bodo kdaj vrli ljudje, dobri državljani in koristni člani človeške družbe. Zato pa je važno in zelo potrebno, da se učitelji in starši pogovorimo med seboj, da se šola in domača hiša zbližata, da postaneta dobri prijateljici, da bodeta skupno delali na lepem a težavnem polju pouka in otroške vzgoje. Obe imata v rokah Vaše in naše najdražje: mladino; zato ne sme puliti druga iz nedolžnih otroških src onih koristnih naukov in lepih lastnosti, ki jih vsaja prva s trudom vanje. Vzajemno moramo učiti in vzgajati svoje otroke tako, da bomo imeli koristi vsi: Vi, šola in človeška družba, a največjo in neprecenljivo korist pa Vaši otroci sami.

Predno napoči tisti dan, ko je treba peljati šestletnega otroka v šolo k vpisovanju, se nedolžni otrok že več dni poprej kaj rad pomenukuje s svojimi roditelji o šoli. Kar veselo ga je poslušati, kako z

neko posebno slastjo pripoveduje, da bo rad hodil v šolo, da se bo pridno učil, ubogal svojega učitelja ali svojo učiteljico. Na dan vpisovanja je že navsezgodaj pokonci in komaj čaka, da ga dobra mamica prekriža, odmoli ž njim jutranjo molitvico, ga umije in obleče v praznično obleko. Kar trepeče veselja, ko prestopi prvič v svojem življenju — šolski prag. In ko zagleda smehljajoči obraz učitelja, ki ga ljubeznivo povpraša po imenu, ali mu prijazno pobožka gladka njegova ličeca, hej, kako Vam poskakuje doma same nedolžne radosti.

Kaj naj pač mislimo o takem otroku? Imenovati ga moramo srečnega, ker imajo dobri njegovi starši smisel za pravo vzgojo! In učitelj se veseli takega otroka, ker ve, da bo priden, ubogljiv, reden in marljiv tudi v šoli.

Velik križ pa je z otrokom, če ga njegova mati, ki mu je dala življenje, ki je njegova prya, najvažnejša vzgojiteljica, ne razume prav vzgajati. Nerazumna vzgoja pokaže kmalu — takoj v prvih letih otrokovega življenja — slabe posledice. Otrok postaja poželjiv: za vsako najmanjšo reč, ako mu je takoj ne damo, se spusti v jok, da, se celo togoti, postaja trmoglav, uporen, neubogljiv. Često se prigodi, da starši ne morejo ukrotiti niti tako malega otroka, ki še za šolo ni goden. In ko se približuje čas šolskega vpisovanja, ga navadno strašijo s šolo, češ: „Le počakaj, kmalu boš moral v šolo; tam ti bodo že pokazali, kaj se pravi ubogati; tam bo pa palica pela!“ — Na dan vpisovanja se tak otrok obotavlja iti s starši v šolo, in le z vsemi mogočimi, nesmiselnimi obljubami ga komaj pregovorijo, da se jim slednjič vda in gre v šolo. Tam se boječ skriva materi za krilo, plašno gleda pred-se; prijazne besede učiteljeve nič ne pomagajo, navadno se začne jokati.

Kaj je temu krivo? Slaba domača vzgoja! Kakor doma, tako je ž njim velik križ v šoli. Ali naj pustimo takega otroka v nemar v šoli? Bog ne daj! Treba ga je z vso ljubeznjivostjo modro napeljavati na prava pota, saj ravno tak otrok potrebuje tembolj umne, nravne vzgoje. A šola sama tudi ne more delati čudežev, ako starši ne bodete podpirali plemenitega njenega dela.

Z dnevom, ko stopi otrok prvič v šolo, se prične zanj novo življenje — šolska doba. Šoli zaupate svoje otroke z nado, da jih vzgoji v vrle ljudi, poštene kristjane in dobre državljane. Nikakor pa ne smete misliti, da se tu že neha domača vzgoja. Ne! Šola ima res najboljšo voljo in stori vse, kar more, da se te lepe Vaše nade uresničijo; a ona more to težko nalogo zmagati le tedaj, če tudi Vi svoje otroke dobro vzgajate in jo zadostno podpirate v njenih težnjah, v njenih stremljenjih.

Prva in najpoglavitejša Vaša skrb bodi, da vcepíte v otroška srca lepe lastnosti, predvsem pokorščino (ubogljivost), potem resnicoljubje, pobožnost, delavnost in pridnost, red in točnost, snažnost. To so oni čisti studenci, iz katerih izvira še cela vrsta drugih lastnosti, kakor: vestnost, ponižnost, sramežljivost, varčnost, poštenje itd. — Bodite uverjeni, predragi starši, da slišijo Vaši otroci v šoli dan za dnem nauke, s katerimi jih vedno napeljujemo k tem lepim lastnostim. Toda otrok je le nekaj ur na dan v šoli. Največ svojega časa preživi ali doma ali na cesti, med tovariši, na paši, v družbi; tam je prepuščen samemu sebi, zakaj oče in mati gresta vsak po svojem opravku in se ne zmenita dosti ali nič zanj. Nihče ne ve, kje je njihov otrok in kaj počenja. Ker pa je človek — kakor znano — bolj nagnjen k slabemu nego k dobremu, kaj čuda tedaj, če se otrok, ki nima nikakega nadzorstva, nabere slabih lastnosti, pohujšljivih, nespodobnih dejanj in grdih, grešnih besed, ki jih vidi in sliši v svoji okolici. O, saj vemo, da mu gre to bolje in hitreje v glavo nego pa koristni šolski nauki; posebno je prepričano učiteljstvo o tem. V mladem srcu takega otroka kar mrgoli slabih lastnosti: neubogljiv je, lažnjiv, len, nereden, razposajen, umazan, raztrgan, rad kaj izmakne, pogosto začne izostajati samovoljno in neopravičeno iz šole tako, da človek kar obupa nad njim.

Zanikrnost in malomarnost staršev je vsega tega kriva. Kaj za-ležejo otroku vsi šolski nauki, kaj ves naporni trud, ki ga ima učitelj z otrokom, ako se starši sami prav nič ne brigajo zanj?! — Izgubljen je ves zlati čas, ki ga preživi otrok v šoli, zastonj vse učiteljevo brezkončno potrpežljivo delo!

Treba je tedaj, nujno je treba skupnega delovanja pri vzgoji in pouku, če hočemo doseči povoljnih uspehov!

Zato Vas prosim, spoštovani starši, da uvažujete in si vzamete k srcu te-le nasvete:

Največje važnosti za vzgojo je, da sta oče in mati pri vzgoji otrok vedno enih misli; oba morata biti svojim otrokom vedno sama najboljši zgled; oba morata imeti v svojih srcih resnobo, a tudi milobo in ljubezen, če hočeta prav vzgajati svoje otroke. Vendar prestroga resnoba, prevelika miloba, prevelika, takozvana opičja ljubezen je škodljiva: še bolj pa škoduje otroku, če ne uživa nič ljubezni svojih staršev. Otrok, ki ne sliši nikdar prijazne besede, se pogubi. Ukvarjajte se s svojim otrokom, kolikor Vam le dopušča čas. Pustite mu, da Vam pripoveduje, kaj se je učil v šoli ali da Vam čita. Odgovarjajte mu na njegova vprašanja resno in potrpežljivo in vspod-

bujajte ga, da pazi na vse, kar mu je treba znati. Uničujte v njem, posebno že zgodaj, neuljudnost, neotesanost, ki se poloti otroka, da niti ne ve, kdaj.

Kaznujte vedno pravično, a nikdar prestrogo; ne bodite pa tudi odjenljivi in popustljivi, ampak pomislite, da postanejo majhni pregreški sčasoma veliki, ki lahko uničijo življensko srečo Vašega otroka in postavijo v nevarnost njegovo prihodnost. Potrudite se predvsem, da vzbudite v otroku čut časti; potem bode z besedo več opravili, kakor bi sicer s težkimi kaznimi.

Skrbite tedaj za vzgojo src svojih otrok, zakaj le na takih tleh vzraste prava sreča. Zato jih vzgajajte posebno k bogaboječnosti, hvaležnosti in resnicoljubju. Če stori otrok kaj blagega, plemenitega, покаžite mu svoje veselje in dopadajenje, pohvalite ga; če stori slabo dejanje, kažite mu gnjev in stud. Potem bo znal tudi otrok ljubiti, kar je dobrega in plemenitega, zaničevati pa, kar je slabega in hudobnega.

Med dobrimi lastnostmi sem poprej na prvem mestu imenoval pokorščino. Glejte, ta je temelj vsaki vzgoji; brez nje je Vaš in naš trud zastonj. Prizadevajte si in skrbite, da stori Vaš otrok vestno in točno vse, kar mu ukažete, četudi je še tako malovažna stvar, in nikakor ne trpite, da bi zanemarjal svoje dolžnosti zaradi lahkomiselnosti in komodnosti ali pa zavoljo istinite ali domišljene težave. Le tako vzbudite in podkrepite v svojem otroku že zgodaj čut dolžnosti.

Pomagajte svojemu otroku pri delu le tedaj, če je pomoč res neobhodno potrebna; ako otroku prehitro pomagate, se pozneje vedno zanaša na Vašo pomoč in na tak način ne pride nikdar do potrebne samostojnosti.

Navadite svojega otroka tudi na red in točnost, kakor tudi na skrbno izkoriščanje časa; tudi te lastnosti so neobhodno potrebne, če hočete, da otrok napreduje in pride do kruha. Vse svoje reči — bodisi igrače ali šolske priprave — naj po uporabi skrbno pospravi in položi na odkazani mu prostor. Preglejte večkrat njegove knjige in zvezke in prepričajte se, če pazi nanje in jih zlovoljno ne poškoduje; s tem si prihranite marsikak nepotreben izdatek ter položite na ta način temelj tudi k snagi in varčnosti.

Potrudite se, da postane Vaš otrok skromen, z malim zadovoljen; na ta način položite v otroku zopet temelj zadovoljnosti in sreče. Razvajeni otroci imajo vedno večje zahteve, prihajajo potem z velikim pričakovanjem in nastopajo z velikimi zahtevami pot življenja ter poznajo le pravice, pa nič dolžnosti.

Varujte svojega otroka skrbno pred slabo družino. Ne pustite ga nikdar potepati se po vasi ali trgu, zlasti v mraku mora biti doma, saj vemo, da je zunaj izpostavljen marsikateri izkušnji ter trpi škodo na duši in telesu.

Ne jemljite svojega otroka v gostilne ali na veselice, ker lahko kaj slabega vidi ali sliši.

Pazite dalje natančno, kaj Vaš otrok bere. Predvsem mu ne dovolite brati časopisov, ker je v njih marsikaj, kar ni za otroke. Pazno čitanje dobrih knjig izomika, površno, naglo čitanje pa vzgaja k površnosti in zavaja k zanemarjanju dolžnosti.

Prizadevajte si, da vcepíte svojemu otroku veselje do šole ter ljubezen in zaupanje do učitelja; nikdar ga ne strašite z nepremišljenim govorjenjem o šoli in učitelju. Skrbite, da bo Vaš otrok redno obiskoval šolo in ne izostajal ali zamujal šole zaradi lahkomišelnosti in mehkužnosti, ker zaostane in izgubi tudi čestokrat veselje do učenja. Pazite tudi, da ne bo prihajal Vaš otrok prepozno pa tudi ne prezgodaj v šolo in da se bo pravočasno vračal domu. Tudi vdeležba verskih vaj v šoli sodi med dolžnosti šolskih otrok, in se le-te torej ne smejo zanemarjati.

Preskrbite svojega otroka s potrebnimi šolskimi knjigami in drugimi učnimi pripomočki. Če ne morete nabaviti vsega, kar otrok potrebuje, mu kupite vsaj toliko, kolikor zmorete. — Brigajte se za to, kaj Vaš otrok v šoli počenja, ter prihajajte večkrat povprašat, kako se uči, kako napreduje, kako se vede. Vsak izmed učiteljstva Vam bo iz srca rad dal jasen odgovor. Brezbrižnost staršev do šole vzbuja tudi brezbrižnost pri otrocih!

Spoštujte učitelja in učiteljico svojega otroka in bodite zaupljivi do njih; v pričo otrok ne govorite nikdar kaj takega, kar bi utegnulo škodovati ugledu učitelja ali učiteljice Vašega otroka. Saj tudi iz naših ust ne slišijo otroci nikdar in nikoli nič slabega o svojih starših, marveč jih učimo vedno in vedno Vas ljubiti in spoštovati. — Če mislite, da imate vzrok, biti nezadovoljni nad učiteljem ali učiteljico, potem se dogovorite o stvari z učiteljem samim, oziroma z učiteljico ali pa s šolskim voditeljem; v takih slučajih se bodele največkrat prepričali, da želijo Vašemu otroku le dobro. Ne verjemite vsega, kar Vam pripoveduje otrok o šoli in učitelju. Marsikaj razumejo otroci popolnoma drugače, kakor je pa stvar v resnici. Pripeti se tudi, da se včasih celo resnicoljuben otrok, ako ga je učitelj kaznoval, naredi nedolžnega, da bi se tako ognil domači kazni, ki bi jo gotovo dobil, če bi bili starši o vsem natančno poučeni.

Povejte učitelju, če ima Vaš otrok kako telesno ali duševno hibo, ter nas opozorite tudi na druge posebnosti otrokove; zakaj le potem je mogoče učitelju z otrokom pravilno ravnati in ga pravično soditi, če ga natančno pozna.

Slednjič Vam pokladam na srce, da gledate pazno tudi na telesno vzgojo svojih otrok. Skrbite jim, kolikor možno, za tečno hrano, primerno obleko, za snago in dober zrak, ne krajšajte jim potrebnega spanja in privoščite jim tudi nekaj časa za počitek, zabavo in igro.

Nikdar ne dajajte svojemu otroku opojnih pijač, ki nikdar ne koristijo, čestokrat pa škodujejo. Precej razširjeno mnenje, da opojne pijače otroka krepe, je popolnoma napačno; izkušnja uči, da tisti otroci, ki pijo vino, pivo, žganje itd., zaostanejo v telesnem, posebno pa v duševnem razvoju. Marsikaj, kar odraslim ljudem ne škoduje, je za otroke škodljivo. Semkaj sodi tudi kajenje, ki se mora kar najstrožje prepovedati.

Dragi starši! V tem duhu uči in vzgaja šola Vaše otroke ter jih z vsajanjem edino lepih in dobrih lastnosti v njihova srca pripravlja za srečnejšo prihodnost. Sprejmite te dobre nasvete prijazno in z zaupanjem, saj prihajajo iz odkritega srca. Če se boste ravnali po njih, potem bodo vzrasli Vaši otroci v dobre ljudi ter bodo Vas in spomin na Vas blagoslavljali vse svoje življenje. Naj Vam pa ne upade pogum, če nimate takoj zaželenega vspeha. Kdor mnogo seje, sme upati in pričakovati, da vzklije in dozori vsaj del setve. Če se pa navzlic temu ponesreči vsa vzgoja — kar je tudi mogoče, čemur so krive pogosto tudi druge okolščine — potem ste izpolnili vsaj svojo dolžnost in si ne morete ničesar očitati, ker — imate čisto in mirno vest.

Torej le z ljubeznijo, previdnostjo, pogumom in samozatajevanjem na delo!

Blagoslov je plačilo delu.

ŠOLSKA POROČILA.

I. Učiteljstvo.

1. Izpremembe med šolskim letom. Glasom dekreta c. kr. okrajnega šolskega sveta v Postojni z dne 12. julija 1907, št. 1444, je bila provizorična učiteljica *Marija Remžgar* odpuščena iz službovanja na tukajšnji šoli, izprašani učiteljski kandidat *Slavoj Dimnik* pa imenovan za provizoričnega učitelja.

Glasom dekreta c. kr. okrajnega šolskega sveta z dne 12. julija 1907, št. 1444, je bila nadomestna učiteljica *Pavla Lampe* imenovana za stalno učiteljico in voditeljico na enorazrednici v Hruševju.

Na dopustu. *Ivan Thuma*, stalni nadučitelj, c. kr. okrajni šolski nadzornik za postojnski in logaški okraj. — Stalna učiteljica *Alojzij Gorjup* in *Albin Stritar* sta prideljena v službovanje na slovenski deški-meščanski šoli v Postojni.

Učiteljsko osebje koncem šolskega leta 1907/8.

Ferdinand Juvánek, stalni učitelj in začasni šolski voditelj, varuh zalogi ubožnih knjig, razrednik I. skupnega razreda, je poučeval v tem razredu vse predmete, po 18 ur na teden.

Andrej Ažman, svetni duhovnik, stalni veroučitelj, je poučeval verouk v vseh razredih, po 14 ur na teden. Razen tega je pripravljal šolsko mladino v izrednih urah za sprejem sv. zakramentov in služil šolsko sv. mašo.

Ana Kočevar, stalna učiteljica, razredničarka V. dekliškega razreda, je poučevala razen petja vse predmete v tem razredu in slovensko lepopisje v III. dekliškem razredu, po 26 ur na teden.

Evgenija Kalan, stalna učiteljica, razredničarka IV. dekliškega razreda, je poučevala razen petja vse predmete v tem razredu in risanje v III. dekliškem razredu, po 24 ur na teden.

Marija Petteros, stalna učiteljica, voditeljica cerkvenega petja, razredničarka III. dekliškega razreda, je poučevala razen slovenskega lepopisja in risanja vse predmete v tem razredu, petje v IV. in V. dekliškem razredu in ženska ročna dela v II. skupnem razredu, po 24 ur na teden.

Vinko Brus, provizorični učitelj, razrednik IV. deškega razreda, je poučeval razen risanja vse predmete v tem razredu, po 21 ur na teden.

Anton Sepaher, provizorični učitelj, razrednik III. deškega razreda, je poučeval v tem razredu razen risanja vse predmete, po 22 ur na teden.

Vinko Zaletel, provizorični učitelj, knjižničar krajne učiteljske in šolarske knjižnice, razrednik V. deškega razreda, je poučeval v tem razredu razen risanja vse predmete in petje v II. skupnem razredu, po 24 ur na teden.

Slavoj Dimnik, provizorični učitelj, varuh zbirke učil, razrednik II. skupnega razreda, je poučeval v tem razredu razen petja in ženskih ročnih del vse predmete in risanje v III., IV. in V. deškem razredu, po 23 ur na teden.

Šolski sluga: *Josip Vadnu*.

II. Štatiški pregled učencev in učenk koncem šolskega leta 1907-8.

Razred	Število otrok dne 1/X. 1907		Med letom jih je						Skupaj		Vera		Materin jezik				Stanuje jih																					
	dek.	dek.	vstopilo		izstopilo		umrlo		Število otrok dne 15./VII. 1908		Skupaj		rinsko-ka-toliška		druga		slovenski				drug		v Postojni		v Zalognu		v Vel. Otoku		v Mal. Otoku		v Zagoru		v Stari vasi		v znanj šolske občine			
	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.	dek.				
I.	47	47	1	2	4	1	—	—	—	44	48	92	44	48	—	—	44	48	—	—	—	—	30	31	4	6	2	2	3	—	3	4	2	5	—	—		
II.	39	54	—	4	—	3	—	—	—	39	55	94	39	55	—	—	39	55	—	—	—	—	24	39	6	6	5	1	2	3	1	4	1	2	—	—		
III.	56	40	3	3	2	2	—	—	—	57	41	98	57	41	—	—	57	41	—	—	—	—	38	28	2	1	3	2	2	2	4	7	2	1	6	—	—	
IV.	47	70	1	—	2	4	—	—	—	46	66	112	46	66	—	—	46	65	—	1	—	—	25	45	2	1	5	7	1	3	2	3	2	2	9	5	—	—
V.	27	30	—	2	1	4	—	—	—	26	28	54	26	28	—	—	25	27	1	1	—	—	16	15	1	5	1	4	3	—	1	—	2	2	2	2	—	—
Skupaj	216	241	457	5	11	9	14	—	—	212	238	450	212	238	—	—	211	236	1	2	—	—	133	158	15	19	16	16	11	8	11	18	9	12	17	7	—	—

III. Knjižnica.

1. Šolarska knjižnica

šteje koncem leta 196 del v 249 zvezkih. Prirasle so deloma po nakupu, deloma po darilih: E. Gangl: „Zvonček“ 1. 1907. (2 izvoda); A. Kržič: „Vrtec“ 1. 1907; A. Kržič: „Angelček“ 1. 1907; A. Kržič: „Vrtec“ 1. 1897 (dar gč. Pierine Kraigherjeve).

Iz te knjižnice se je izposodilo tekom leta 169 otrokom 2773 knjig, ki so jih izposojevali razredniki IV. in V. deškega in dekliškega razreda.

2. Učiteljska knjižnica

šteje koncem šolskega leta 510 književnih del v 690 zvezkih. Prirastek: Heinz Dr. Franz: Sammlung der Vorschriften, betreffend die Heranbildung und Prüfung der Lehrer an Volks- und Bürgerschulen. — Kosi A.: Venček triglasnih narodni pesmi. — Stiasny L.: Četrta zbirka učnih slik. — Vošnjak dr. Jos.: Spomini, 2. zvezek. — Kostanjevec Josip: Zabavna knjižnica, XVIII. zvezek. — Stritar Josip: Lešniki. — Družović Hinko: Posebno ukoslovje petja v ljudski šoli. — Pintar L.: Zbornik, 1. 1906. — Lah I.: Uporniki. — Tolstoj grof N. L.: Moč teme. — Levec Fr.: Knezova knjižnica, XIII. zvezek. — Ilešič dr. Fran: Hrvatska knjižnica, I. zvezek. — Lavtižar Josip: Pri severnih Slovanih. — Schreiner H.-Tominšek dr. Josip: Pedagoški Letopis, VI. zvezek. — Nerat M.: Popotnik, 1. 1906. — Lehrmann A.: Perutninar, 1. in 2. letnik (2 kom.) — Burgar Anton: Simon Gregorčič. — Pesek A.: Slepa ljubezen. — Pribil D.: Šola in dom. — Schreiner H.-Tominšek dr. Josip: Pedagoški letopis, VII. zvezek. — Schreiner H.-Ilešič dr. Fran: Nazorni nauk, II. del. — Ilešič dr. Fran: Hrvatska knjižnica, II. zvezek. — Bezjak dr. Josip: Didaktika. Posebno ukoslovje slovenskega učnega jezika v ljudski šoli. — Kostanjevec Josip: Zabavna knjižnica. — Seidl Ferd.: Kamniške ali Savinjske Alpe. — Perušek Rajko: Gorski venec Petra II. Petroviča-Njeguša. — Pintar L.: Zbornik, 1. 1907. — Meško Ksaver: Knezova knjižnica, XIV. zvezek. — Štrekelj dr. K.: Slovenske narodne pesmi, 10. in 11. snopič (2 kom.) — Podkrajšek Fr.: Letopis Slovenske Matice za leto 1907. — Vodstvo zavoda za gluhone: Prvo letno poročilo kranjskega ustanovnega zavoda za

gluhoneme v Ljubljani. — Dovič I. M.: Kovač in njegov sin (Slov. Večernice, 59. zvezek). — Kostanjevec Josip: Življenja trnjeva pot. — Lakmayer Fr.: Umni čebelar. — Seigerschmied I. M.: Pamet in vera, III. zvezek. — Domače ognjišče, 1. leto. — Nerat M.: Popotnik, I. 1907. — Russo Alfred: Kurze Anleitung zur Kaninchenzucht. — K. k. Landes-schulrat: Jahreshauptbericht über den Zustand des Volksschulwesens in Krain.

Vinko Zaletel, knjižničar.

3. Zaloga ubožnih knjig.

Ta zaloga se vzdržuje in izpopolnjuje iz doneskov krajnega šolskega sveta, iz podpore c. kr. šolskoknjižne zaloge na Dunaju, knjigo-tržnice pl. Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani, knjigo-tržnice F. Tempsky na Dunaju, iz knezoškofijskega založništva in katoliškega društva detoljubov. — Zaloga ubožnih knjig je priraslo v tekočem šolskem letu 257 učnih knjig. Izposodile so se knjige 276 otrokom.

F. Juvánek, varuh.

IV. Zbirka učil.

Tekom šolskega leta 1907/8 so prirasla tá-le učila:

Nazorni nauk: 1. Vzdolžni pregled ladje „Habsburg“. — 2. Vzdolžni prerez ladje „Habsburg“. — 3. Vzdolžni pregled ladje „Saida“. — 4. Pregled ladje „Magnet“, torpedovke za globoko morje in krovni načrt podunavskega branilca. — K vsaki teh slik je priložen slovenski in nemški izvod razlage.

Računstvo: 10 meterskih trakov. — 10 raznih starih uteži.

Zemljepisje: Zemljevidne skice: Vojvodina Kranjska. 17 zemljepisnih nariskov v barvotisku z besedilom in pojasnilom znamenj. Sestavil in narisal Fr. Marolt.

Prirodopis: Slike: Fotografski posnetki živali po naravi: 1. Lev. — 2. Tiger. — 3. Leopard. — 4. Medved. — 5. Volk. — 6. Progasta hijena. — 7. Enogrba kamela. — 8. Žirafa. — 9. Indijski slon. — 10. Nosorog iz Sumatre. — 11. Morski pes. — 12. Kondor. — Rudnine: Pepel iz Vezuva. — Kristaliziran cinober. — Železna ruda. — Kresilnik.

Ta učila so prirasla deloma po nakupu, deloma po darilih. Imena darovalcev glej str.

Slavoj Dimnik, varuh učil.

V. Letopis.

1. Začetek šolskega leta. Šolsko leto 1907/8 se je pričelo dne 28. septembra 1907 z vpisovanjem, dne 1. oktobra pa s sv. mašo in klicanjem sv. Duhá. Takoj po maši se je pričel redni pouk.

2. God Njiju Veličanstev. Dne 4. oktobra 1907 je praznovala šolska mladina god Nj. Veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I. ter se v ta namen vdeležila pod nadzorstvom učiteljstva ob 8. uri zjutraj sv. maše. Dne 19. novembra 1907 se je udeležila šolska mladina z učiteljstvom ob 8. uri zjutraj spominske sv. maše za Nj. Veličanstvo rajno cesarico Elizabeto. — Oba dneva sta bila pouka prosta.

3. Izpremembe v c. kr. okrajnem šolskem svetu. Predsednik c. kr. okrajnega šolskega sveta, preblagorodni gospod c. kr. okrajni glavar Štefan Lapajne, je stopil v stalni pokoj ter se je povodom izstopa iz aktivne državne službe poslovil od učiteljstva v postojnskem okraju z dopisom z dne 23. oktobra 1907, št. 80/pr. — Predsedništvo v c. kr. okrajnem šolskem svetu je za njim prevzel preblagorodni gospod c. kr. deželnovladni tajnik Silvo Domicelj, dokler ni bil z odlokom c. kr. deželnega predsedništva v Ljubljani z dne 20. januarja 1908, št. 396/pr. imenovan za voditelja c. kr. okrajnega glavarstva postojnskega preblagorodni gospod c. kr. okrajni nadkomisar Frančišek Schitnik, ki se mu je — kot predsedniku c. kr. okrajnega šolskega sveta — poklonilo dne 3. februarja 1908 učiteljstvo tukajšnje ljudske šole.

4. Šolsko nadzorstvo. C. kr. okrajni šolski nadzornik, preblagorodni gospod Ivan Thuma, je nadzoroval tukajšnjo ljudsko šolo dne 31. januarja, 1. februarja in 3. julija 1908. Nadzorovanju je sledila dne 1. februarja konferenca, ki je pri nji javil gospod nadzornik svoje opazke, razpravljal o stanju pouka ter dal potrebna navodila. — Šolski voditelj je večkrat prisostvoval pouku v posameznih razredih ter pregledoval pismene in risarske izdelke šolskih otrok in uradne spise učiteljstva.

5. Konference. Dne 27. junija 1908 je bila v Postojni pod spretnim vodstvom c. kr. okrajnega šolskega nadzornika, preblagorodnega gospoda Ivana Thuma, okrajna učiteljska konferenca za postojnski okraj. Ob 9. uri zjutraj se je vdeležilo učiteljstvo slovesne sv. maše, ki jo je služil prečastiti gospod dekan Frančišek Gornik. Pri slovesni maši in pri konferenci je bil navzoč tudi predsednik c. kr. okrajnega šolskega sveta, voditelj c. kr. okrajnega glavarstva, preblagorodni gospod Frančišek Schitnik. — V prav okusno okrašeni sobi I. razreda je ob 10. uri otvoril gospod nadzornik slavnostni del

konference, spominjajoč se 60 letnega vladarskega jubileja Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. V izbranih in navdušenih besedah je poudarjal velike zasluge prevzvišenega vladarja, največjega dobrotnika šolstva ter končal svoj lepi govor s 3kratnim „Slava“ na monarha, nakar je učiteljstvo navdušeno zapelo cesarsko himno. Ko je bil nató prisrčno pozdravil gospoda predsednika c. kr. okrajnega šolskega sveta, je prebral in mu izročil udanostno izjavo učiteljstva s prošnjo, naj jo predloži na Najvišje mesto. Gospod voditelj okrajnega glavarstva se je zahvalil na pozdravu in obljubil, da bo takoj odposlal udanostno izjavo na pristojno mesto. V daljšem svojem govoru je vzpodbujal učiteljstvo k udanosti in zvestobi do cesarja in dinastije, izjavil, da bo posvečal vse svoje moči v prospeh šolstva v okraju in slednjič zagotovil učiteljstvo, da je bo vedno najizdatneje podpiral v težavnem njegovem stanu. — Pri uradnem delu konference je temeljito razpravljaj gospod Josip Kostanjevec, c. kr. vadniški učitelj v Ljubljani, o „slovniškem pouku v ljudski šoli“ ter žel za svoje predavanje toplo zahvalo in priznanje učiteljstva. — Gospod nadučitelj Janko Grad iz Košane je prebral referat „Kako praznuj ljudska šola dostojno 60letnico vladanja presvetlega cesarja Franca Jožefa I.“ Takó lépo, takó ljubko poročilo, odičeno s srečno izbranimi citati Gregorčičevih pesmi in skozinskoz prepleteno z lepimi besedami „Bog ohrani, Bog obvari . . .“ je vzbujalo splošno pozornost med učiteljstvom in izzvalo burno odobravanje. — Gospod nadučitelj Anton Skala iz Vipave pa je zeló zanimivo in natánko poročal o „Razvoju šolstva v postojnskem okraju za časa vladanja Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.“ Podal je jasno sliko, kako se je sploh začelo razvijati šolstvo v okraju, potem od leta 1848 do 1869 in v času od 1869 do 1908. Spominjal se je vseh oseb, ki so si iztekle za razvoj šolstva posebnih zaslug, zlasti pa gospoda c. kr. okrajnega šolskega nadzornika Ivana Thuma, ki od 1. januarja 1877 — tedaj nad 31 let — takó uspešno izvršuje svojo težavno službo. Slednjič se je poročevalec spomnil v svojem izbornem poročilu največjega dobrotnika in zaščitnika šolstva, Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I., in končal z željo, naj bi bilo preslavnemu monarhu usojeno še mnogo let voditi krmilo šolstva v mogočni Avstriji. — Pred otvoritvijo konference se je v spomin na 60letni vladarski jubilej dalo slikati učiteljstvo z gospodom predsednikom c. kr. okrajnega šolskega sveta in z gospodom c. kr. okrajnim šolskim nadzornikom.

Domačih učiteljskih konferenc je imelo učiteljstvo v tem šolskem letu 10, ki se je pri njih razgovarjalo in posvetovalo o načelih pouka, o učnih knjigah, o nakupu učil, o učni metodi, o

nravnosti šolskih otrok v šoli in zunaj šole, o disciplini, o učnih uspehih in o drugih šolskih zadevah.

6. Roditeljska sestanka. V smislu § 120. šolskega in učnega reda je v svrhu stika šole z domačo hišo priredilo učiteljstvo ljudske šole dva roditeljska sestanka. Pri prvem je dne 19. januarja 1908 predaval šolski voditelj Ferdinand Juvánek o „Šoli in domači hiši“, pri drugem pa dne 12. aprila 1908 učitelj Anton Sepaher o „Resnicoljubju“. Oba roditeljska sestanka sta bila prav dobro obiskana.

7. † Francišek Kuttin. Dne 22. februarja 1908 je po dolgi, mučni bolezni izdihnil blago svojo dušo in zatisnil za vedno trudne svoje oči vzorni rodoljub, spoštovani občan, skrbni oče, posestnik in trgovec, gospod Francišek Kuttin. Zaplapolala je črna zastava na šolskem poslopju v znak globoke žalosti nad izgubo takó vnetega, marljivega člana krajnega šolskega sveta in vsakoletnega izdatnega podpornika revne šolske mladine in šolske kuhinje. Izobesila je žalno zastavo „Notranjska posojilnica“, ki ji je bil mnogo let delavni predsednik do prerane smrti; zavihrale so žalobne zastave na poslopju občinskega urada, kjer je opravljal nekaj časa častni, a težavni posel župana, nad 20 let pa sodeloval kot občinski odbornik in svetovalec; na poslopju „Narodne čitalnice“ in „Gasilnega društva“, ki jima je bil zvest član. Bil je podporni član vseh tukajšnjih narodnih in dobrodelnih društev. — Vstrajno delaven, kremenit značaj, miroljuben, usmiljenega srca in ljubeznjiv družabnik — tak je bil blagopokojni Kuttin. Zatóg je pa visoko spoštoval vsak, kdor ga je poznal, in najlepši dokaz tega spoštovanja je bil njegov veličastni pogreb. Pred hišo žalosti mu je zapelo pevsko društvo „Postojna“ pretresujočo žalostniko „Usliši nas, Gospod!“ Ko so utihnili zadnji akordi genljivega petja, se je začel pomikati dolg izprevod po trgu tja na tiho pokopališče. Za križem se je uvrstila pod spremstvom učiteljstva ljudskošolska mladina s šolsko zastavo, za njo pa so ob žalnih zvokih trške godbe korakala pod svojimi prapori: „Gasilno društvo“, „Narodna čitalnica“, in „Telovadno društvo Sokol“. Za krsto, okrašeno z mnogobrojnimi vencí, so žalostni stopali pokojnikovi otroci in sorodniki, župan z občinskimi svetovalci in odborniki, uradništvo c. kr. okrajnega glavarstva, c. kr. okrajne sodnije in c. kr. davkarije ter nepregledna množica pokojnikovih prijateljev in znancev iz vseh slojev domačega prebivalstva in iz okolice. V pokopališki cerkvi mu je moški zbor „Postojnskega salonskega orkestra“ kaj izrazito zapel v slovo „Animas fidelium“, ob grobu pa pevsko društvo „Postojna“ večnolepo „Blagor mu...“ Blag spomin vrlemu možu, vzornemu človekoljubu! — Bodi mu s temi vrsticami postavljen skromen spomenik tudi v šolski kroniki.

8. Zdravstveno stanje šolske mladine je bilo jako ugodno. — Koze sta stavila oziroma ponovila mnogim šolskim otrokom gospoda: c. kr. okrajni zdravnik dr. Jul. Kotzmuth in okrožni zdravnik dr. Ivan Eržen dne 1. julija 1908, pregledovanje o vspehu cepljenja pa se je vršilo dne 8. julija 1908.

9. Verske vaje. Šolska mladina se je vdeleževala vsako nedeljo in vsak praznik ob 8. uri zjutraj šolske sv. maše, od začetka maja pa do konca šolskega leta pa je bila tudi vsak torek in petek ob $\frac{1}{4}$ na 8. uro šolska sv. maša. Služil jo je g. katehet Andrej Ažman, učenke višjih razredov pa so pod vodstvom učiteljice gč. Marije Petteros popevale mašne pesmi. — Tekom šolskega leta so prejeli učenci in učenke trikrat zakrament sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa. — Prvo izpoved je opravilo 82 otrok (34 dečkov in 48 deklic). Prvo sv. obhajilo je praznovala šolska mladina dne 21. junija 1908, na praznik sv. Alojzija. Pred in po sv. obhajilu je imel g. katehet Andrej Ažman nagovor na prvoobhajance, opominjajoč jih k lepemu vedenju in bogoslužnemu življenju. K mizi Gospodovi je vprvič pristopilo 43 otrok (21 dečkov in 23 deklic), ki jih je g. katehet obdaroval z lepimi spominki. — Na velikonočno soboto, dne 18. aprila, se je šolska mladina vdeležila procesije vstajenja Gospodovega, dne 18. junija pa procesije sv. Rešnjega Telesa.

10. Dobrotniki. Šolarska kuhinja je pričela svoje delovanje dne 4. novembra 1907. Od tega dne pa do 14. aprila 1908 se je kuhalo **105 krat** ter se razdelilo med otroke **6559 kosil**; dobivalo je tedaj povprečno na dan **62 otrok** gorka jedila.

a) Za šolarsko kuhinjo so darovali p. n. gospodje in gospe: Adlešič A., pisarniški uradnik juž. žel., 1 K. — Ambrožič Miroslav, gostilničar, 1 K. — Amon Mihael, c. kr. finančne straže komisar, 2 K. — Arko Frančišek, posestnik in gostilničar, 5 K. — Avsec Anton, c. kr. sodni pristav, 2 K. — Baccarich F., lekarnar, 6 K. — Balanč Lovro, c. kr. sodni nadoficijal v pok., 2 K. — Bole Anton, trgovec, 4 K. — Burger Alojzij, hotelir, 3 K. — Burja Ivan, c. kr. evidenčni oficijal, 2 K. — Cilenšek Josip, sollicitator, 1 K. — Čeferin Alojzija, posestnica in trgovka, 2 K. — Čepernič Zofija, soproga c. kr. geometra, 1 K. — Dekleva Josip, veleposestnik, 10 K. — Dekleva Teodor, posestnik, 2 K. — Demšar Gregor, c. kr. notar, 2 K. — Dereani Dominik, c. kr. davčni oskrbnik, 2 K. — Domicelj Silvo, c. kr. deželno-vladni tajnik, 10 K. — Eržen dr. Ivan, okrožni zdravnik, 6 K. — Garzarolli Emil pl., posestnik in gostilničar, 2 K. — Gaspari Ferdinand, c. kr. višji živinozdravnik, 4 K. — Globočnik Anton, pl., c. kr. vladni svetnik v pok. na Dunaju, 40 K. — Gornik Frančišek, dekan, 10 K. —

Gostiša Frančišek, c. kr. davčni oficijal, 1 K. — Habjan Matija, posestnik, 2 K. — Hartmann Hugo, inženir juž. železnice, 2 K. — Heydt Oskar, inženir juž. železnice, 4 K. — Inocente Josip, sobni slikar, 5 K. — Jaške Pavla, trgovka, 1 K. — Jurca Frančišek, graščak in tovarnar, 15 K. — Jurca Frančišek, posestnik, jamski blagajnik, 3 K. — Jurca Pavel, posestnik, hotelir, 2 K. — Kočevar Frančišek, knjigovodja, 2 K. — Kođele Ivan, sluga okrajnega glavarstva, 1 K. — Koller Rajko, c. kr. davčni asistent, 1 K. — Koščal Josip, brivec, 1 K. — Kotzmuth dr. Jul., c. kr. okrajni zdravnik, 4 K. — Kovač Anton, zasebnik in posestnik, 4 K. — Kraigher Josipina, trgovka, 4 K. — Kraigher Peter, trgovec in posestnik, 4 K. — Krainer Frančišek, trgovec in posestnik, 2 K. — Križe Frančišek, trgovec in posestnik, 1 K. — Kubišta Helena, soproga kapelnika, 1 K. — Kurnik Fortunat, portir, 3 K. — † Kuttin Frančišek st., posestnik in trgovec, 5 K. — Kuttin Frančišek ml., posestnik in trgovec, o priliki smrti svojega očeta, 20 K. — Laschan vitez pl. Moorland Viljem, c. kr. vladni svetnik, 40 K. — Lusčitzky Frančišek, železniški uradnik, 1 K. — Marko Ivan, c. kr. okrajni tajnik, 1 K. — Masle Zvonimir, pisarniški uradnik juž. žel., 1 K. — Milavec Jakob, c. kr. davčni oficijal, 2 K. — Mislej Frančiška, gostilničarka in posestnica, 1 K. — Mladič Anton, c. kr. okrajni sodnik, po g. Kuttin Frančišku, trgovcu in posestniku, 20 K. — Muhič Ivan, železniški mojster, 1 K. — Nagode Ivan, železniški čuvaj, 1 K. — Novak Blaž, c. kr. poštni oficijant, 1 K. — Paidasch Julijan, c. kr. deželnovladni kancelist, 1 K. — Paternost Frančišek, posestnik in hotelir, 4 K. — Paternost Josip, posestnik in gostilničar, 4 K. — Petrič Heliodor, urar, 1 K. — Pikel dr. Frančišek, odvetnik, 2 K. — Rodoljub iz Amerike, namesto venca na krsto gdč. † Burger Mile, 20 K. — Rusjan Amalija, 2 K. — Seliškar Dragotin, občinski tajnik, 1 K. — Smolič Ivan, načelnik žel. postaje v pok., 4 K. — Supan Viktor, urar, 1 K. — Šeber Makso, tiskar, 4 K. — Šilec Juraj, c. kr. sodni kancelist, 1 K. — Štefin Ivan, posestnik in gostilničar, 2 K. — Thuma Ivan, c. kr. okrajni šolski nadzornik, 2 K. — Tichy Frančišek, brivec in lasničar, 1 K. — Tiskarna „Kat. tiskovnega društva“, 2 K. — Vandot Josip, železniški uradnik, 1 K. — Vičič Dragotin, posestnik in gostilničar, 1 K. — Vičič Josipina, posestnica, 4 K. — Vilfan Frančišek, kaplan, 3 K. — Vodopivec Anton, c. kr. poštar, 5 K. — Vukič Leopold, trgovec, 1 K. — Zakotnik Albin, restavrater, 2 K. — Zwölf Ivan, sobni slikar, 2 K. — Žagar Frančiška, posestnica, 2 K. — Žužek Leopold, c. kr. sodni svetnik, 10 K.

Bernik Peter, mesar, 5 kg ocvirkove masti. — Burger Andrej, posestnik in gostilničar, 50 kg krompirja. — Ditrich Anton, posestnik in trgovec, 100 kg fižola. — Ditrich Ludovik, posestnik in trgovec,

50 kg fižola. — Gaspari Frančiška, gostilničarka, 2 kg kož in za 3 kosila godle. — Istenič Anton, pekovski mojster, 3 kg bele moke. — Jurca Ivana, hotelirka, za 1 kosilo godle. — Kogej Jernej, posestnik in trgovec, 20 kg riža. — Meze Dominika, 1 mernik krompirja in repe. — Pikel Gregor, župan, posestnik in trgovec, 100 kg riža. — Žnidaršič Frančiška, 3 kg ocvirkove masti.

Veliki Otok: Gosp. Vilhar Matija, posestnik in krojač, 6 K. Drugi vaščani so pripeljali 12 mernikov krompirja, 11 mernikov repe in 9 litrov fižola.

Mali Otok: Gostilna Fajdiga. 1 K, drugi vaščani pa 13 mernikov krompirja, 4 mernike repe in 10 litrov fižola.

Staravas: 11 mernikov krompirja, 6 mernikov repe, 1 mernik kolerabe in 3 litre fižola.

Zalog: 17 mernikov krompirja, 11 mernikov repe, 1 mernik kolerabe in 1 liter fižola. Gosp. Kolar Frančišek, posestnik, po 1 vrečo krompirja in repe. Gosp. Mahnič Anton, posestnik, pol mernika fižola. Gosp. Slabe Josip, mizar, 10 litrov fižola.

Zagon: 21. mernikov krompirja, 9 litrov fižola in 7 litrov ješprenja.

Matenjavas: Gospod Milharčič Anton, posestnik, 1 vrečo krompirja.

b) Volilo. Dne 5. aprila 1908 je po daljšem bolehanju umrl gospod Anton Lavrenčič, posestnik v Postojni. V dokaz, kako blagega srca je bil rajnik, je njegova oporoka z dne 10. marca 1908, ki je v nji volil poleg znatnih zneskov za narodna in dobrodela društva doslovno tudi sledeče: „Ljudski šoli v Postojni za revno šolsko mladino zapuščam 1000 K (besedno: eden tisoč kron)“. S tem velikodušnim činom si je postavil trajen spomin pri revnih šolskih otrocih. V znak globoke hvaležnosti ga je spremila vsa šolska mladina pod nadzorstvom učiteljstva na zadnji poti k večnemu pokoju. Naj počiva v miru, dobrotni Bog pa mu stotero poplačaj to dobro delo usmiljenja!

c) Dramatiški klub v Postojni je priredil dne 31. decembra 1907 v „Narodnem hotelu“ dve gledališki predstavi ter je po svojem članu, gospodu Macner Baltazarju, izročil šolskemu vodstvu polovico čistega dohodka v znesku 29 K 67 h v prid revni šolski mladini.

č) Darila učnih pripomočkov. Zbirki učil so darovali:

Gosp. Juvanec Ferdinand: pepel iz Vezuva. — Gosp. Križe Frančišek: 10 starih uteži. — Učenec V. razreda Klemenc Lovro: kresilnik. — Učenec V. razreda Šeber Maksimilijan: cinober. — Učenec V. razreda Štajer Alojzij: železno rudo.

Šolsko vodstvo izpolnjuje prijetno dolžnost, ko izreka prisrčno zahvalo vsem blagodušnim dobrotnikom šole in revne šolske mladine.

11. Šolska naznanila so prejeli otroci dne 15. decembra 1907, 15. februarja, 30. aprila 1908 in ob sklepu šolskega leta.

12. Sklep šolskega leta. Šolsko leto se je sklenilo dne 15. julija 1908 s slovesno sv. mašo, pri kateri so otroci zapeli zahvalno pesem in avstrijsko himno. Po sv. maši so se v šoli razdelila učencem in učenkam šolska naznanila, izpustnice, odhodnice in letna poročila.

VI. Imenik učencev in učenk.

I. skupni razred.

Dečki.

Ambrož Ivan, Zalog.	Leskovec Viktor, Postojna.
Amon Slavko, Ljubljana.	Mahnič Jakob, Mali Otok.
Bizjak Andrej, Zagon.	Marušič Anton, Zagon.
Burger Alojzij, Postojna.	Meze Andrej, Postojna.
Čuk Alojzij, Opatija.	Milavec Egidij, Postojna.
Ditrich Ludovik, Postojna.	Paternost Ludovik, Postojna.
Durija Mihael, Studeno.	Povšnar Karel, Postojna.
Fajdiga Ivan, Mali Otok.	Rink Bogomir, Trst.
Fatur Andrej, Zalog.	Rink Emil, Trst.
Garzarolli pl. Thurnlack Emil, Postojna.	Simončič Matija, Mali Otok.
Giausberg Frančišek, Sežana.	Smerdu Josip, Postojna.
Glažar Josip, Postojna.	Smrekar Lambert, Počekaj (Istra).
Grželj Jakob, Postojna.	Stražišar Ivan, Staravas.
Jager Filip, Postojna.	Supan Karel, Postojna.
Jesenovec Ivan, Cerknica.	Šibenik Maksimilijan, Postojna.
Jurca Henrik, Postojna.	Šibenik Napoleon, Trst.
Jurca Ignacij, Veliki Otok.	Štefančič Frančišek, Razdrto.
Jurca Viljem, Postojna.	Štrenar Ivan, Postojna.
Klemenc Matija, Zalog.	Šušteršič Anton, Postojna.
Kocijančič Andrej, Veliki Otok.	Turk Karel, Postojna.
Kolar Alojzij, Zalog.	Vilhar Frančišek, Postojna.
Kranjc Josip, Staravas.	Žigman Ivan, Zagon.

Deklice.

Baraga Antonija, Staravas.	Grželj Zofija, Bukovje.
Bezek Ivana, Sežana.	Gržina Terezija, Zagon.
Bizjak Frančiška, Zalog.	Jager Kristina, Postojna.
Bizjak Leopoldina, Zagon.	Jesenovec Marija, Postojna.
Čeč Marija, Zagon.	Jurca Frančiška st., Postojna.
Debec Justina, Postojna.	Jurca Frančiška ml., Postojna.
Debec Terezija, Zagon.	Juvančič Marija, Postojna.
Dolenc Antonija, Staravas.	Klemenc Alojzija, Postojna.
Dolenc Frančiška, Postojna.	Klemenc Angela, Srednje Bitinje.
Fatur Marija, Zalog.	Knafelc Ana, Trst.
Geržina Antonija, Postojna.	Kočevar Hedvika, Postojna.
Glažar Terezija, Postojna.	Kolenc Frančiška, Veliki Otok.
Gorup Marija, Zalog.	Kovač Ana, Staravas.

Krajnc Frančiška, Postojna.
 Kristan Ivana, Postojna.
 Maganja Ivana, I. Tatiba (Brazilija).
 Mihevc Josipina, Rakek.
 Mihevc Leopoldina, Unec.
 Milavec Josipina, Postojna.
 Milharčič Ivana, Postojna.
 Muhič Marija, Zalog.
 Novak Ivana, Veliki Otok.
 Pavlovčič Josipina, Staravas.
 Perme Gizela, Ptuj.

Počkar Frančiška, Borovnica.
 Podboj Frančiška, Unec.
 Seliškar Sabina, Novavas.
 Stražišar Antonija, Unec.
 Stražišar Ivana, Unec.
 Šibenik Frančiška, Postojna.
 Škrbec Ana, Unec.
 Širenar Frančiška, Postojna.
 Ukmar Viktorija, Bled.
 Vičič Kristina, Strmica.
 Zupan Marija, Ljubljana.

II. skupni razred.

Dečki.

Ambrož Ignacij, Zalog.
 Balanč Stanislav, Postojna.
 Bitenc Jernej, Vrhnika.
 Čeč Miroslav, Postojna.
 Černač Vincencij, Veliki Otok.
 Černjač Alojzij, Zagon.
 Fajdiga Jakob, Mali Otok.
 Fatur Alojzij, Zalog.
 Geržina Andrej, Veliki Otok.
 Gingataj Vladislav, Grobnik (Hrvaško.)
 Glažar Matija, Postojna.
 Gostiša Engelbert, Postojna.
 Habjan Henrik, Postojna.
 Ivančič Andrej, Staravas.
 Japel Anton, Postojna.
 Jurca Frančišek, Postojna.
 Klemenc Frančišek, Mali Otok.
 Knežavrek Oskar, Vojsko pri Idriji.
 Kogej Miroslav, Postojna.
 Kolar Frančišek, Zalog.

Kolmann Henrik, Brežice.
 Kovač Edvard, Postojna.
 Likon Anton, Fasenda, St. Jose (Brasil.)
 Maganja Josip, Ampara (Brazilija.)
 Mauer Maksimilijan, Postojna.
 Milharčič Josip, Postojna.
 Mitri Maksimilijan, Postojna.
 Počkar Maksimilijan, Prem.
 Podboj Ivan, Unec.
 Rozman Jakob, Zalog.
 Simšič Andrej, Postojna.
 Šabec Filip, Zalog.
 Turk Andrej, Postojna.
 Vadnov Jakob, Veliki Otok.
 Višhar Leopold, Veliki Otok.
 Vilhar Ludovik, Postojna.
 Vilhar Matija, Veliki Otok.
 Vrhovec Frančišek, Zalog.
 Žorž Alojzij, Postojna.

Deklice.

Ambrožič Amalija, Postojna.
 Bezek Marija, Sežana.
 Čelan Alojzija, Postojna.
 Čuk Alojzija, Postojna.
 Ditrich Marija, Postojna.
 Dolenc Antonija st., Postojna.
 Dolenc Antonija ml., Postojna.
 Dolenc Ivana, Senožeče.
 Dolenc Terezija, Postojna.
 Fajdiga Katarina, Zalog.
 Fajdiga Marija, Mali Otok.

Fajdiga Neža, Mali Otok.
 Fajdiga Terezija, Mali Otok.
 Fatur Frančiška, Zalog.
 Geržina Marjeta, Zagon.
 Gorjanc Antonija, Postojna.
 Hrastnik Rozalija, Zavrhek (Primor.).
 Ivančič Frančiška, Slivce.
 Klemen Terezija, Zagon.
 Klemenc Marija st., Gorenja vas pri
 Ratečah.
 Klemenc Marija ml., Zalog.

- Klemenc Rozalija, Gorenja vas pri Ratečah.
 Kočevar Ana, Postojna.
 Kolar Marija, Zalog.
 Korenčič Josipina, Postojna.
 Kukec Ana, Postojna.
 Kukec Ivana, Postojna.
 Likon Frančiška, Postojna.
 Mahnič Alojzija, Zalog.
 Marinšič Marija, Postojna.
 Marušič Frančiška, Zagon.
 Milavec Ivana, Postojna.
 Mrhar Marija, Sapiane (Istra).
 Muhič Marija, Krčevina (Štajersko).
 Paternost Danica, Postojna.
 Pavlovčič Antonija, Staravas.
 Penko Marija, Hrastje.
 Rebec Frančiška, Postojna.
 Rink Miroslava, Trst.
 Schaubach Frančiška, Postojna.
 Sever Marija, Postojna.
 Simšič Marija, Postojna.
 Slabe Helena, Zalog.
 Smrdu Josipina, Postojna.
 Spetič Antonija, Buje.
 Spetič Marija, Buje.
 Srebot Ivana, Postojna.
 Stegu Marija, Slavinje.
 Supan Gabrijela, Postojna.
 Šibenik Marija, Postojna.
 Vadnov Josipina, Veliki Otok.
 Vadnu Josipina, Staravas.
 Verovšek Adalberta, Ljubljana.
 Zwölf Kristina, Rakitnik.

III. deški razred.

- Baraga Miroslav, Postojna.
 Bizjak Anton, Grobišče.
 Bizjak Valentin, Postojna.
 Blažič Viktor, Mihele pri Dragi.
 Čeč Frančišek, Zagon.
 Čuk Ludovik, Postojna.
 Debevc Anton, Dilce.
 Debevc Anton, Zagon.
 Dekleva Stanko, Gor. Ležeče.
 Dolenc Frančišek, Staravas.
 Dolenc Jakob, Postojna.
 Drugovič Anton, Hruševje.
 Fajdiga Jernej, Mali Otok.
 Fajdiga Karel, Postojna.
 Jager Josip, Zagon.
 Jesenovec Stanko, Cerknica.
 Jurca Albin, Veliki Otok.
 Klemenc Viktor, Gorenjavas.
 Knafelc Ivan, Sušak.
 Kolenc Frančišek, Veliki Otok.
 Kovač Andrej, Staravas.
 Kovač Matija, Postojna.
 Kranjc Karel, Postojna.
 Kristan Ivan, Brazillja.
 Kristan Josip, Postojna.
 Križaj Anton, Unec.
 Križaj Jakob, Zagon.
 Križaj Mihael, Unec.
 Leskovec Karel, Postojna.
 Marinšič Josip, Postojna.
 Mihelčič Anton, Orehek.
 Milavec Štefan, Postojna.
 Milharčič Frančišek, Hruševje.
 Mitri Karel, Postojna.
 Mrhar Frančišek, Sapiane (Istra).
 Muhič Ivan, Zalog.
 Novak Josip, Veliki Otok.
 Novljan Alojzij, Mirnapeč.
 Razpotnik Frančišek, Radohovavas.
 Sanabor Pavel, Zagon.
 Schaubach Justus, Trst.
 Simončič Ivan, Mali Otok.
 Smrdu Adolf, Postojna.
 Spetič Andrej, Buje.
 Srebotnjak Mihael, Predjama.
 Šibenik Anton, Postojna.
 Šibenik Frančišek, Postojna.
 Škrbec Frančišek, Brezovica.
 Štrukelj Ivan, Gor. Otave.
 Turk Anton, Postojna.
 Turk Frančišek, Postojna.
 Turk Frančišek, Rakitnik.
 Vičič Viktor, Herpelje.
 Vilhar Frančišek, Postojna.
 Vilhar Leopold, Postojna.
 Zorman Josip, Hraše
 Žnidaršič Alojzij, Postojna.

III. dekliški razred.

Ambrož Marija, Matenjavas.
 Balanč Frančiška, Postojna.
 Bezeljak Kristina, Postojna.
 Bizjak Ana, Zagon.
 Bizjak Ivana, Postojna.
 Blažič Antonija, Mihele.
 Debevc Alojzija, Postojna.
 Fajdiga Jedert, Mali Otok.
 Grželj Josipina, Gorenje.
 Kolenc Josipina, Veliki Otok.
 Knafelc Frančiška, Knežak.
 Kukec Ivana, Postojna.
 Lenček Frančiška, Postojna.
 Likon Marija, Postojna.
 Likon Marija, Zagon.
 Likon Katarina, Zagon.
 Lillich Lidija, Trst.
 Marušič Josipina, Zagon.
 Maver Katarina, Zagon.
 Meze Ivana, Postojna.
 Milavec Marija st., Postojna.

Milavec Marija ml., Postojna.
 Muhič Pavlina, Krčevina (Štajersko),
 Ogrizek Ivana, Postojna.
 Ogrizek Elizabeta, Postojna.
 Ozbič Rozalija, Šmihel.
 Paternost Ivana, Postojna.
 Požar Ivana, Veliki Otok.
 Seliškar Marija, Travnik.
 Smrekar Josipina, Lupoglava.
 Smrdu Alojzija, Postojna.
 Stražišar Marija, Unec.
 Škrbec Marija, Brezovica.
 Štajer Marija, Grignano (Primorsko).
 Štefančič Ivana, Postojna.
 Vilhar Matilda, Postojna.
 Vilhar Neža, Mali Otok.
 Verovšek Stanislava, Ljubljana.
 Žorž Marija, Postojna.

Neizprašani:

Maver Rozalija, Zagon.
 Pernauer Marija, Loke p. Zagorju.

IV. deški razred.

Ambrož Anton, Postojna.
 Ambrožič Josip, Hrastje.
 Arko Ladislav, Postojna.
 Baraga Matija, Staravas.
 Bizjak Josip, Postojna.
 Blažič Andrej, Studenec.
 Debevc Frančišek, Veliki Otok.
 Devet Karel, Postojna.
 Fajdiga Jakob, Hraše.
 Fajdiga Frančišek, Mali Otok.
 Geržina Frančišek, Veliki Otok.
 Gorup Karel, Zalog.
 Juh Frančišek, Rakitnik.
 Kavčič Ignacij, Postojna.
 Kodele Egidij, Motnik.
 Kolmann Frančišek, Brežice.
 Kranjc Anton, Stara vas.
 Kukec Frančišek, Postojna.
 Maganja Peter, Gorenje.
 Marinšek Josip, Bukovje.
 Maver Andrej, Postojna.
 Maver Frančišek, Postojna.
 Mekinda Henrik, Postojna.
 Milharčič Karel, Postojna.

Muhič Anton, Krčevina (Štajersko).
 Nagode Ferdinand, Hum (Istra).
 Ostanek Hermagor, Mali Otok.
 Paternost Božidar, Planina.
 Perenič Frančišek, Rakitnik.
 Požar Josip, Veliki Otok.
 Rebec Anton, Postojna.
 Rink Ferdinand, Trst.
 Smrdu Silvester, Postojna.
 Šabec Ivan, Zalog.
 Šibenik Frančišek, Postojna.
 Širca Ivan, Zagon.
 Štefančič Anton, Postojna.
 Turk Ivan, Postojna.
 Vadnu Ferdinand, Veliki Otok.
 Vilhar Frančišek, Veliki Otok.
 Vilhar Jakob, Divača.
 Žagar Ivan, Hruševje.
 Žele Frančišek, Hrastje.
 Žele Peter, Klenik.
 Žitko Karel, Postojna.

Neizprašani:

Štefančič Matevž, Zagon.

IV. deklinški razred.

1. Oddelek.

Baraga Marija, Postojna.	Kočevar Gizela, Stari trg.
Bizjak Karolina, Postojna.	Kovač Antonija, Staravas.
Bizjak Katarina, Postojna.	Likon Marija, Brazilija.
Bole Apolonija, Koče.	Meze Frančiška, Postojna.
Cvelf Marija, Predjama.	Milharčič Frančiška, Postojna.
Čeč Antonija, Postojna.	Ogrizek Frančiška, Postojna.
Čehovin Marija, Črneljice.	Ogrizek Frančiška, Rakitnik.
Čelan Marija, Postojna.	Ostaneek Helena, Mali Otok.
Črnač Frančiška, Rakitnik.	Paternost Vida, Postojna.
Črnač Katarina, Veliki Otok.	Pavlovčič Marija, Stara vas.
Čuk Ivana, Postojna.	Perme Marija, Ponikve.
Debevc Elizabeta, Postojna.	Podboj Marija, Unec.
Ditrich Milena, Postojna.	Poljšak Neža, Zagon.
Fajdiga Frančiška, Postojna.	Rebec Ana, Zagon.
Fajdiga Julija, Mali Otok.	Simčič Marija, Trst.
Fajdiga Katarina, Veliki Otok.	Supan Friderika, Postojna.
Glažar Frančiška, Trnovo.	Šušteršič Terezija, Postojna.
Glažar Marija, Permani.	Tornič Marija, Kopinus (Brazilija).
Gorup Ivana, Žeje.	Ukmar Ivana, Bled.
Gržina Ana, Zagon.	Vadnu Frančiška, Postojna.
Kocjančič Helena, Veliki Otok.	Vilhar Pavla, Veliki Otok.

2. oddelek.

Balanč Silva, Senožeče.	Nagode Leopoldina, Hum.
Blažič Ljudmila, Mihele pri Dragi.	Novak Alojzija, Veliki Otok.
Burger Alojzija, Postojna.	Počkaj Alojzija, Grosuplje.
Debevc Alojzija, Postojna.	Sluga Matilda, Hrustje.
Japelj Marija, Postojna.	Smrekar Antonija, Lupoglava.
Jurca Marija, Postojna.	Smrdu Katarina, Postojna.
Klemen Apolonija, Zagon.	Šabec Marija, Zalog.
Kolenc Marija, Veliki Otok.	Tichy Josipina, Postojna.
Kogej Marija, Postojna.	Vadnal Marija, Postojna.
Kuttin Alma, Postojna.	Verovšek Elizabeta, Ljubljana.
Leskovec Leopoldina, Postojna.	Vilhar Marija, Veliki Otok.
Mitri Ana, Postojna.	Vilhar Terezija, Divača.

V. deški razred.

Bitenc Leopold, Ljubljana.	Kogej Venceslav, Postojna.
Bizjak Andrej, Postojna.	Kovač Ivan, Zalog.
Čuk Štefan, Postojna.	Križaj Frančišek, Zagon.
Dolenc Matija, Postojna.	Lovšin Štefan, Postojna.
Gašparšič Matevž, Št. Peter.	Malneršič Josip, Staravas.
Jurca Frančišek, Veliki Otok.	Mihelčič Rudolf, Mali Otok.
Klemenc Lovro, Mali Otok.	Milavec Avgust, Postojna.
Klemenc Maksimilijan, Rakitnik.	Muhič Ivan, Krčevina.

Ostanek Josip, Studeno.
 Paternost Vladimir, Postojna.
 Perme Ivan, Ponikve.
 Seliškar Anton, Travnik.
 Sever Josip, Vič.
 Šeber Maksimilijan, Postojna.

Štajer Alojzij, Kostanjevica
 Zwölf Ivan, Rakitnik.
 Žele Andrej, Hrastje.

Neizprašan:

Fajdiga Jakob, Mali Otok.

V. dekliški razred.

1. oddelek.

Baraga Marija, Staravas.
 Dereani Alma, Metlika.
 Dolenc Ivana, Staravas.
 Fajdiga Alojzija, Zalog.
 Fajdiga Marija, Veliki Otok.
 Geržina Katarina, Veliki Otok.
 Gorup Ivana, Gnadendorf.
 Kolar Ivana, Zalog.
 Majcen Zofija, Postojna.

Malec Alojzija, Zalog.
 Marinšek Terezija, Amerika.
 Ogrizek Marija, Postojna.
 Paternost Zora, Postojna.
 Požar Marija, Veliki Otok.
 Premru Justina, Sežana.
 Rozman Marija, Zalog.
 Stoschitzky Angela, Laško.
 Vilhar Marija, Veliki Otok.

2. oddelek.

Amon Albina, Kranj.
 Balanč Gabrijela, Senožeče.
 Čeč Ljudmila, Postojna.
 Devet Frančiška, Postojna.
 Marinšek Antonija, Brazilija.
 Paternost Ljudmila, Postojna.

Stenovec Terezija, Plevlje.
 Turk Marija, Rakitnik.
 Zwölf Ljudmila, Rakitnik.

Neizprašana:

Klemenc Angela, Rakitnik.

VII. Obrtna nadaljevalna šola.

1. **Uredba pouka.** Z ljudsko šolo je v zvezi obrtna nadaljevalna šola, ki jo imajo dolžnost obiskovati vsi obrtni in trgovski vajenci iz Postojne. — Šolsko leto se je pričelo z vpisovanjem zadnji teden pred oktobrom, z rednim poukom pa dne 1. oktobra 1907.

Visoka c. kr. deželna vlada za Kranjsko v Ljubljani je z dne 18. julija 1907, št. 14515, povabila šolski odbor, naj se izjavi o vprašanju, bi-li ne kazalo vpeljati na obrtni nadaljevalni šoli edino-le dnevni pouk. V seji dne 14. septembra 1907 je šolski odbor z veseljem pozdravil to misel ter sklenil, naj se vpelje na obrtni nadaljevalni šoli postojnski edino-le dnevni pouk vsako nedeljo in vsak četrtek v tednu. Tako izpremenjeni pravilnik je visoka c. kr. deželna vlada odobrila glasom razpisa z dne 21. septembra 1907, št. 19.855, zato se je takoj od začetka šolskega leta 1907/8 poučevalo v pripravljalnem tečaju ter v I. in II. razredu ob nedeljah in četrkih od 8. do 12. ure dopoldne. Učni predmeti so bili v pripravljalnem tečaju: slovenski jezik, pisanje, računstvo in risanje; v I. razredu: geometrijsko, projekcijsko in prostoročno risanje, obrtno spisje in splošni obrtnijski predpisi ter obrtno računstvo; v II. razredu: strokovno risanje, obrtno spisje in splošni obrtnijski predpisi, obrtno računstvo in obrtno knjigovodstvo. Trgovski vajenci so se v I. in II. razredu namesto risanja poučevali v okrogli in frakturni pisavi.

Sklep šolskega leta 1907/8 je bil dne 26. aprila 1908. Tega dne so se vajencem razdelili „Izkazi“ in „Odhodna izpričevala“.

2. **Nadzorovanje šole.** Dne 12. marca 1908 je nadzoroval tukajšnjo obrtno nadaljevalno šolo gospod Ivan Šubic, ravnatelj c. kr. umetno-obrtne strokovne šole v Ljubljani in vladni komisar za nadzorovanje obrtnih nadaljevalnih šol na Kranjskem. Po vseh razredih je prisostvoval pouku in si ogledal risbe in pismene izdelke vseh vajencev.

3. **Šolski odbor.** V šolskem odboru so sledeči p. n. gg.:

Pikel Gregor, župan, posestnik in trgovec, predsednik.

Andrejka dr. Rudolf pl. z Livnograda, c. kr. okrajni komisar, zastopnik učne uprave.

Ditrich Ludovik, posestnik in trgovec, zastopnik deželnega odbora kranjskega.

Inocente Josip, sobni slikar in pleskar, zastopnik obrtnikov.
Šeber Makso, tiskar, zastopnik trgovske in obrtniške zbornice za Kranjsko.

Vilhar Jernej, kovaški mojster, namestnik.

4. **Učiteljstvo.** Ferdinand Juvá nec, šolski voditelj, razrednik II. razreda, je poučeval geometrijsko, projekcijsko in prostoročno risanje v I. razredu ter strokovno risanje v II. razredu, po 8 ur na teden.

Vinko Zaletel, razrednik I. razreda, je poučeval obrtno spise in splošne obrtniške predpise ter obrtno računstvo v I. razredu in obrtno spise in splošne obrtniške predpise ter obrtno računstvo in knjigovodstvo v II. razredu, po 8 ur na teden.

Anton Sepaher, razrednik pripravljalnega tečaja, je poučeval v tem tečaju slovenski jezik in računstvo, po 4 ure na teden.

Slavoj Dímnik je poučeval v pripravljalnem tečaju pisanje in risanje, po 4 ure na teden.

5. Statistiški pregled vajencev.

Razred	Število		Od vseh vpis. učencev			Vera rimsko-katoliška	Materin jezik		O b r t				
	vseh učencev	koncem šol. leta ostane	je bilo povprečno navzočih	je učni smoter doseglo	je ostalo nerazredjenih		slovenski	drugi	stavbinski	mehaniško-tehniški	umetniški	za preskrbovanje obleke	trgovski
pripravljalni	10	8	95.04	3	—	8	8	—	—	4	—	3	1
I.	12	11	87.74	5	—	11	11	—	—	4	1	3	3
II.	14	5	82.73	5	—	5	5	—	1	1	1	—	2
Skupaj	36	24	88.5	13	—	24	24	—	1	9	2	6	6

Začetek šolskega leta 1908-9.

1. Na ljudski šoli.

Šolsko leto 1908-9 se prične dne 16. septembra 1908 s slovesno sv. mašo in klicanjem sv. Duha ob 8. uri in takoj nato z rednim poukom.

Vpisovanje novih učencev in učenk bo dne **13., 14. in 15. septembra 1908** vsakikrat ob 8. uri zjutraj v I. razredu. V teh dneh naj se zglasijo v spremstvu svojih staršev ali le-teh namestnikov tudi otroci iz ptujih šolskih občin, ki želijo obiskovati tukajšnjo šolo. S seboj naj prineso zadnje šolsko naznanilo. To velja tudi za one otroke iz ptujih šolskih občin, ki so že v minolem šolskem letu hodili tukaj v šolo. **Pozneje zglašeni ptuji otroci se ne bodo sprejemali.** Na novo vstopivši otroci naj prineso s seboj krstni list in dokazilo, da so se jim cepile kože.

Učenci in učenke iz domače šolske občine, ki so že obiskovali šolo, naj se zbero dne 16. septembra ob $\frac{3}{4}$ na 8. uro zjutraj v svojih razredih.

2. Na obrtni nadaljevalni šoli.

Šolsko leto 1908-9 se prične na obrtni nadaljevalni šoli z rednim poukom v četrtek, dne 1. oktobra 1908, vpisovanje pa boče v zadnjem tednu pred začetkom rednega pouka. V tem času naj se oglasijo v šolski pisarni vsi k obisku te šole primorani obrtni vajenci ter naj s seboj prineso zadnji „Izkaz“, nanovo vstopivši pa „Izpustnico“ iz vsakdanje šole.

V POSTOJNI, dne 15. julija 1908.

Šolsko vodstvo

